

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Štefana Sekelského na neverejnom zasadnutí v Bratislave 19. mája 2010 v trestnej veci obvineného **L. J. pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby** podľa § 215 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný zákon) a iné, vedenej na Okresnom súde v Komárne pod sp. zn. 3T 155/2006, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. M. R., advokáta v Nitre, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 24. novembra 2009, sp. zn. 7To 13/2009, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **L. J. sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Komárne z 9. decembra 2008, sp. zn. 3T 155/2006, bol obvinený **L. J.** uznaný za vinného zo spáchania

trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák.(1/), trestného činu znásilnenia podľa § 241 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. (2/), zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. v súvislosti s § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. a § 127 ods. 4 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. (3/) a pokusu zločinu znásilnenia podľa § 14 ods. 1 k § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. v súvislosti s § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. a § 127 ods. 4 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. (4/) v podstate na tom skutkovom základe, že

1. v období od presne nezisteného dňa roku 1998 do 31. augusta 2005 v H., vážne ohrozoval duševné a telesné zdravie svojej, v tom čase ešte manželky I. J. tým, že ju v pravidelných takmer týždňových intervaloch opakovane verbálne napádal spôsobom, že jej vulgárne nadával, ponižoval ju, vyhrážal sa jej fyzickou likvidáciou a svojim verbálnym prejavom, ktorý obsahoval rôzne vulgarizmy, ponižujúce a pohrdavé vyjadrenia voči poškodenej, vyvolal u nej dlhšie trvajúci stav strachu a stresu, ktorý chcela poškodená riešiť podaním žiadosti o rozvod ich manželstva v roku 2000, avšak útoky obvineného na poškodenú sa od toho času zintenzívnili, opakovali sa takmer denne a vyvrcholili dňa 30. augusta 2005, kedy v čase okolo 19.30 hodiny opäť v ich byte obvinený poškodenú bezdôvodne fyzicky napadol spôsobom, že ju uderil pravou rukou na jej ľavú stranu tváre, pričom sa jej vyhrážal zabitím a úderom takej sily, že ju usmrtí a odreže hlavu, a keď sa poškodená snažila mobilným telefónom privolať políciu, obvinený jej mobil z ruky vytrhol, z domu odišiel, pričom ju v ňom zamkol a kľúče vzal so sebou a nasledujúceho dňa 31. augusta 2005 v čase o 13.00 hodine v H. v obchode, v ktorom poškodená pracovala ako predavačka, ju prinútil odísť s ním z práce domov na J. ulicu, kde v byte číslo X. v obývacej izbe ju opätovne fyzicky atakoval spôsobom, že jej strhol sukňu, ktorú mala na sebe oblečenú, zhodil ju na zem zo sedačky, začal do nej kopat' a udierať ňou o zem, pričom sa jej vyhrážal zabitím, a to napriek prítomnosti ich maloletého syna, ktorý plakal a kričal, a napriek volaniu poškodenej o pomoc v útoku prestal až po zabúchaní na ich vchodové dvere susedkou M. Š., čím poškodenej spôsobil pohmoždenie ľavej tvárovej oblasti, škrabance na pravom predlaktí a ramene a začervenanie v oblasti ľavého ramena a dve menšie modriny na pravom aj ľavom stehne, ktoré zranenia si vyžiadali len jednorázové ošetrovanie,
2. v presne nezistenom dni v mesiaci november 2002 v čase medzi 22.00 a 23.00 hodinou v H. na J. ulici v byte číslo X. v obývacej izbe pod hrozbou násillia donútil svoju, v tom čase ešte manželku I. J., k pohlavnému styku tým spôsobom, že s kuchynským nožom v ruke sa jej vyhrážal, že ak sa s ním nepomiluje, tak ju zabije a dovtedy spať nepôjde, a vzápätí nožom bodol do rozloženej sedacej súpravy asi 15 cm vo vzdialenosti od hlavy poškodenej, ktorá v obave o svoj život a zdravie sa nátlaku a súložii s obžalovaným podvolila,
3. dňa 7. januára 2006 v čase okolo 18.00 hodiny v H. na parkovisku oproti poliklinike proti vôli svojej, v tom čase ešte manželky I. J., s ktorou bol v rozvodovom konaní, prinútil ju

nastúpiť do osobného motorového vozidla zn. VW Golf 1,9 TDI tým spôsobom, že ju vsotil na zadné sedadlo auta, násilím jej vytrhol z ruky jej mobilný telefón, ktorým chcela privolať políciu, vyhrážal sa jej, že ak zavolá políciu a on bude zadržaný, tak ju po prepustení zabije, následne zamedzil jej vystúpeniu z auta, ktoré centrálnym zariadením uzamkol a vyštartoval z H. smerom na obec Imeľ, pričom sa počas jazdy pri rýchlosti asi 180 km/hod. poškodenej vyhrážal, že ak sa s ním rozvedie, tak v plnej rýchlosti nabúra a zabije seba aj ju, následne zišiel autom z cesty na poľnú cestu medzi stromy, zastavil a šálom, ktorý mala poškodená obmotaný okolo krku, ju začal ťahať smerom k sebe, pričom ju šálom dusil a kričal jej, že ju radšej zabije, ako by ju mal stratiť, od ďalšieho násillia voči poškodenej upustil až v momente, kedy mu prišlo zle a musel z auta vystúpiť,

4. dňa 8. januára 2006 v čase okolo 10.30 hodiny v H. na J. ulici v byte číslo X., do ktorého mal predbežným rozhodnutím súdu zakázané vstupovať, v obývacej izbe po tom, čo zamkol dvere vedúce do detskej izby, kde sa v tom čase nachádzali obe jeho maloleté deti, a po tom, čo sa vyzliekol donaha, násilím strhol zo svojej, v tom čase ešte manželky I. J., s ktorou bol v rozvodovom konaní, nočnú košeľu a napriek jej prosbám, aby od svojho konania upustil a odišiel, ľahol si na ňu, pričom sa poškodená pokúšala zakryť si svojimi rukami intímnu časť svojho tela, obvinený jej váhou svojho tela zamedzil brániť sa a násilím sa pokúsil donútiť ju k súložiu a od svojho ďalšieho konania upustil až po vyrušení telefónom.

Okresný súd obvinenému L. J. podľa § 199 ods. 2 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. s použitím § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a zaradil ho na výkon trestu podľa § 48 ods. 2 Tr. zák. do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 24. novembra 2009, sp. zn. 7To 13/2009, na podklade odvolania podaného obvineným aj prokurátorkou, podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o vine v bode 1/ a vo výroku o treste. Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. uznal obvineného L. J. vinného zo spáchania pokračovacieho trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. a pokračovacieho pokusu trestného činu

ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 Tr. zák. k § 221 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v podstate na tom skutkovom základe, že

1. dňa 30. augusta 2005 v čase o 19.30 hod. bezdôvodne fyzicky napadol v H. na J. ulici v byte č. X. poškodenú – svoju manželku I. J. tým spôsobom, že ju udrel pravou rukou na jej ľavú stranu tváre, pričom sa jej vyhrážal zabitím a úderom takej sily, že ju usmrtil a odreže jej hlavu, a keď sa poškodená snažila mobilným telefónom privolať políciu, obvinený jej mobil z ruky vytrhol, z domu odišiel, pričom ju v ňom zamkol a kľúče vzal so sebou,

- dňa 31. augusta 2005 v čase o 13.00 hod. v H. na J. ulici v byte č. X., v obývacej izbe, opätovne fyzicky atakoval poškodenú takým spôsobom, že jej strhol sukňu, zhodil ju na zem zo sedačky, začal do nej kopať a udierať ňou o zem, pričom sa jej vyhrážal zabitím, a to napriek prítomnosti ich maloletého syna a napriek volaniu poškodenej o pomoc, čím spôsobil poškodenej zranenia, a to pohmoždenie ľavej tvárovej oblasti, škrabance na pravom predlaktí a ramene a začervenanie v oblasti ľavého ramena a dve menšie modriny na pravom a ľavom stehne, ktoré zranenia si vyžiadali lekárske ošetrenie.

Krajský súd obvinenému podľa § 199 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a zaradil ho na výkon trestu podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodu uvedenom § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dovolaní namietal právnu kvalifikáciu zisteného skutkového stavu v rozhodnutiach odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa. Poukazoval na to, že súdy, nesprávne vyhodnotili dôkazy a mal za to, že skutkové vety ustálené v bode 1/ až 4/ rozhodnutia Okresného súdu Komárno nevykazujú znaky trestného činu. Rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre vytýkal kvalifikáciu upravenej skutkovej vety v bode 1/, pretože

podľa jeho názoru skutková podstata pokračovacieho trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a jednotlivcovi v sebe subsumuje ublíženie na zdraví a v tejto časti je teda právna kvalifikácia nepreskúmateľná.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por. v jeho neprospech a zrušil rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 9. decembra 2008, sp. zn. 3T 155/2006, ako aj rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 24. novembra 2009, sp. zn. 7To 13/2009. Súčasne navrhol, aby dovolací súd podľa § 388 ods. 2 Tr. por. prikázal vec na nové prejednanie a rozhodnutie v inom zložení senátu Okresnému súdu v Komárne.

K dovolaniu sa vyjadrila aj okresná prokurátorka, ktorá považuje dovolanie obvineného za nedôvodné, nakoľko obvinený namietal nesprávnosť a neúplnosť zisteného skutku, ktorý dovolací súd nemôže skúmať ani meniť. Dovolanie obvineného len formálne odkazuje na dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho konania. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby najvyšší súd v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

K dovolaniu sa vyjadrila aj poškodená I. J., ktorá prehlásila, že netrvá na svojich písomných aj ústnych vyjadreniach z prípravného konania a z konania pred súdom. Rozhodnutie o dovolaní ponecháva na uvážení a rozhodnutí dovolacieho súdu.

Najvyšší súd ako súd dovolací síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávnenými procesnými subjektmi (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Obvinený v princípe namietal, že súdy nedostatočne zistili skutkový stav veci a pri hodnotení dôkazov uverili vyjadreniam poškodenej, ktorej výpovede považuje za nevierohodné. Pokiaľ ide o upravenú skutkovú vetu v rozsudku Krajského súdu v Nitre, podľa názoru dovolateľa skutková podstata trestného činu násilia proti skupine obyvateľov

a proti jednotlivcovi v sebe obsahuje ublíženie na zdraví, a preto krajský súd pri posúdení uvedeného skutku ako dvoch samostatných trestných činov pochybil.

Dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení, čo vyplýva z dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj z ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. Tento mimoriadny opravný prostriedok neslúži k náprave a revidovaniu skutkových zistení, ktoré ustálili v pôvodnom konaní súdy prvého a druhého stupňa.

Vykonávanie dôkazov a ich hodnotenie sa v plnom rozsahu vykonáva v rámci konania pred súdom, a to príslušnými procesnými súdmi ako v prvom stupni, tak aj v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku; dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok môže viesť len k skúmaniu, či boli splnené dôvody vyjadrené v ustanovení § 371 Tr. por.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (nesprávne právne posúdenie zisteného skutku), ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech.

K námietkam obvineného, ktoré sa týkali upravenej skutkovej vety v bode 1/ a jej následnej právnej kvalifikácie v rozsudku Krajského súdu v Nitre najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že krajský súd vo svojom rozhodnutí pochybil, keď skutky ustálené v bode 1/ právne kvalifikoval ako pokračovací trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a pokračovací pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 k § 221 ods. 1 Tr. zák. Skutky uvedené pod bodom 1/ nemožno kvalifikovať ako pokračovací trestný čin, nakoľko v tomto prípade sa obvinený viacerými skutkami dopustil rôznych trestných činov, a preto šlo o viacčinný súbeh rôznorodých trestných činov, u ktorého je vylúčená faktická konzumpcia.

I napriek uvedenému pochybeniu je však potrebné upozorniť na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., podľa ktorého dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

V tomto prípade pochybenie krajského súdu spočívajúce v nesprávnej právnej kvalifikácii trestných činov ako pokračovacích trestných činov vyplývajúcich zo skutkovej vety ustálenej v bode 1/ neovplyvnilo zásadným spôsobom postavenie obvineného, nakoľko pri určovaní druhu a výmery trestu súd vychádzal aj z ďalších skutkov, za ktoré bol obvinený uznaný vinným a z tohto dôvodu u neho správne uložil trest odňatia slobody podľa § 199 ods. 2 Tr. zák. s použitím asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. a mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák.

Najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. mája 2010

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Štefan Sekelský

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová